

serhat kültür

terih - kültür - haber dergisi

Yıl: 9

Eylül - Ekim 2011

Nevzat ERDAĞ

Mali Müşavir - Eğilimci/Yazar
www.nevzatertag.com-nevzaltertag@hocalar.net.tr

İletişim ve İletişim(sizlik)

İNSANLARIN büyük bir toplum içinde, değişik sosyo kültürel gruplarda yaşamaları birbirleri ile iletişim ve etkileşim içerisinde yaşamaya zorlar. Her toplum; üyesi olduğu sosyo kültürel grubun bilgi, inanç, sanat, ahlak, hukuk, gelenek ve göreneklerine sahiptir. Toplumu oluşturan bireyler bu kültürü aitt oldukları çevre içerisinde sosyalleşerek kazanırlar. Sosyalleşmenin sağlanması için de kişiler ve toplumsal gruplar arasında iletişim zorunludur. Kısacası, **iletişim toplum için yaşamsal bir süreçtir.**

Son yıllarda günden güne artan teknolojik olanaklar ve iletişim kanalları ile dünya parmaklarımızın ucunda. Her geçen gün istediğimiz her türlü bilgiye, istediğimiz her kişiye ulaşabileceğimiz oldukça kolay olmasına rağmen günümüzdeki en önemli sorun iletişimsizlik. Çünkü teknoloji arttıkça, konuşma dili yazı diline dönüşmekte... yazı dili ise kısıtlamalardan sembollerden oluşmuş kendine ait bir alfabeti olan bir başka dünyaya dönüşmüş durumda. Hal böyle olunca başkalarına kendimizi ifade edemiyor, kendimizi anlatamıyor, başkalarını dinleme ve anlama tahammülümüzü git gide kaybediyoruz.

Teknolojinin sağladığı olanaklar artarken hayatımızın oldukça büyük bir bölümünü ise televizyon kanalları, internet filmleri kaplamakta. Birçok aile televizyon dizisi aklımıza göre sosyal programlarını yapmakta. Değişen toplumumuz kentleşme ve bireyselleşmeyle birlikte bütün o geleneksel ilişkiler ağını kaybetti. Artık geleneksel ilişki biçimleri yok olmakta. "Bayramlar mı değişti bizler mi değiştik?" makalemde yazmıştım; bayram günleri tatil günlerine dönüşmüş durumda, insanlar geleneksel ilişki biçimlerinden, mutfak sohbetlerinden vazgeçmekte.

Geleneksel paylaşımlar değiştiğinde, sosyalleşme araçları değiştiğinde günden güne artan hayat zorluğu da eklenince çok basit insanca değerler bile yok olmaya başlıyor. Geçenlerde okuduğum bir yazı buna oldukça iyi bir örnek oluşturuyor. Yazıda; uzunca bir süre yurtdışında kaldıktan sonra dönen bir Türk iş adamına Türkiye'de en dikkatli çeken ne oldu diye sorulmuş. Gelen cevap oldukça ilginç... "Kimsesizlikten dolayı konuşmuyor, tepekkür etmiyor. Bu dalmış nereye gidiyor diye

soruyorum sürücüye. -Görmüyor musun? Arabanın üzerinde yazıyor diye hırslı bir tonla teliyor suratına karşı. İnsan ilişkilerinde incelik kalmamış".

Bu satırları okurken oldukça şaşkırdım. İçindeyken fark etmiyorsunuz bazı şeyleri geçmişe ve bugüne baktığımda benim gördüğüm farklılıklara göre bu iş adamının cevabı yollar, binalar, iş alanları, artan teknoloji ile modernleşen Türkiye olmuyordu. Ama değil...uzun yıllar memleketinden uzakta bir başka ülkede gerçek bir yabancı gibi yaşayan kişi kendi ülkesine geldiğinde asıl yabancılaşmanın toplum içinde olduğunu üzülerek fark etmiş. Evet! İletişim çağında yaşıyoruz ama birbirine gittikçe yabancılaşan bir toplum içerisinde.

Zaman zaman çocukluk yıllarını aklıma gelir. Bu yazıyı okuduğumda da oturup düşündüm ben çocukken böyle miydi? Hayır. Böyle değildi. Bize adres soran amcamın mesafe yakınsa önüne düşer adresini gösterinceye kadar yürürdük. Bir şey olduğumuzda teşekkür ederdik. Farklı bir yemek evimizde pişerse mutlaka komşuımıza bir tabak götürürdük... Evet, belki uzaktaki akrabamıza telefon edebilmek için postane köşelerinde saatlerce bekliyorduk, evet belki televizyonumuzun tek siyah beyaz kanalıydı, bir mektup on günde yerine ulaşıyor zaman zaman kayboluyordu. Ama bu zorluklar ve kayıplar içinde bulunduğumuz gün yaşadığımız "toplumsal uzaklaşma, yabancılaşma ve iletişimsizlik"ten çok daha kolay çözülebilen tamamen insancıl sorunlardı.

Toplum olarak yaşadığımız iletişimsizlikten kaynaklanan birçok sorun yaşamaktayız. Kaybettiğimiz toplumsallaşma sürecinde hepimiz iletişimsizlikten, anlaşamamaktan şikâyetçiyiz. Ancak çoğu zaman olduğu gibi kendimizi bu konuda da hiç sorgulamıyoruz. Kendimizi anlatamamaktaki temel nedeni düşünmüyoruz. Metropolleşmenin getirdiği stresli ortam, yoğunlaşan iş hayatı, hayatımızı çepce çevre saran teknolojik aletler ve bunların sonucu elde ettiğimiz yaşamsal kolaylıklar birleştiğinde sorunu hep kendimiz dışında bir nedene yükleme alışkanlıklarını kazanıyoruz.

Oysaki iletişim; temelde anlam yaratmayı ve paylaşmayı amaçlanmalıdır. İletişim çift taraflı gerçekleştirilen bir eylemdir. Bunun için kendi bireysel da-

iremizden çıp, başkalarını da anlamaya çalışmalıyız. Sahip olduğumuz parmaklarımızın ucundaki dünyadan başımızı kaldırmayı "Beni anlamıyorlar" diye söylenmekten vazgeçip, doğrudan iletişim kurulabilen, bir fincan kahveyi, bir yemeği, bir filmi, bir müziği ya da duyguları acıyı, sevinci, mutluluğu gerçek anlamda paylaşmayı getiren ilişkiler yaratmalıyız. Kendimize ve etrafımızdakilere güven duymalı, inanmalı ve önemli hissetmeliyiz, olumsuz düşüncelerden uzaklaşmalı, çevremizi, iletişim içinde olduğumuz kişiyi kişileri izlemeli ve dinlemeliyiz. Kendi gücümüze, yeteneklerimize sorumluluklarımızı sahiplenerek kendimize kuracağımız barışık bir iletişim, başkaları ile iletişimimizi de iyileştirecektir.

Toplum içindeki insanların birbirleri ile sağlıklı ilişkiler kurması, o toplumu meydana getiren insanların iyi ilişki kurma konusundaki ilkeleri, iletişimi engelleyen ve kolaylaştıran unsurları bilmelerine ve yaşamlarında uygun zaman ve yerde kullanmalarına bağlıdır. Böylece, insanlar arasında oluşabilecek gerginlik ve çatışmalar oldukça azalacak ve zaman kayıplarında da aynı doğrultuda azalma olacaktır.

Sonuç olarak,

Bireysel ve toplumsal değişim, gelişme ve ilerleme ancak düşünsel değişim yaşandığında mümkün olur. Eylem düşüncede gerçeklik kazanırsa hayat bulur. Unutmayalım ki hayatımızı değiştirmek için başlangıç noktamız düşüncelerimizi ve iletişim şekillerimizi değiştirmek olacaktır. Değişmesi gereken yalnızca düşüncelerimizin içeriği ya da iletişim araçlarımız değildir. Aynı zamanda kendimize ve çevremize ilgili düşüncelerimizi de değiştirmemiz gerekir. Bizi çevreleyen dünyanın farkına varıp, parmaklarımızın ucundaki dünyadan başımızı kaldırmayı, algılarımızı açıp sosyal ilişkiler kurmalıyız. Sahip olduğumuz bütün teknolojiyi sosyal ağlarda sosyalleşmek kadar gerçek ve yaşamsal bir iletişim aracı olarak kullanabiliriz. İletişim kurmada kişisel özelliklerimiz, kültürel yapımız, değer ve tutumlarımız etkilidir. İçinde bulunduğumuz zamanda iletişim (sizlik) değil iletişimi slogan yapıp önce kendimize sonra toplumumuza bir hediye verelim...

